

Kroj

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„E L K R O J“ MOZIRJE

Številka 7
Leto 1981

Glavni in odgovorni urednik: Vera Pečnik
Naklada: 420 izvodov
Tisk: Kinegraf Prevalje
S sklepom št. 421-1/72 z dne 13. 1. 1977
oproščeno plačila prometnega davka.

SREČNO 1981

Poslovno leto 1980 je bilo značilno po zaostrenih pogojih gospodarjenja, ki so se zlasti ostro odražali na področju uvoza opreme in pa v težjih pogojih pri nabavi surovin. Kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja v Elkroju ni bila v letu 1980 nikoli ogrožena proizvodnja zaradi pomanjkanja surovin. Leto je značilno tudi po tem, da smo dosegli tudi po-

membne delovne zmage pri investicijski izgradnji delovne organizacije. Zaradi velikih težav smo se nekoliko pozneje, kot smo načrtovali, preselili v nove proizvodne prostore, uredili smo okolico tovarne, zgradili učilnico in sodobno industrijsko prodajalno. Kot vidite, je veliko storjenega, načrtovali pa smo več. Tisto, kar nismo uspeli, ostaja kot zelo pomembna naloga za leto 1981. Za leto 1981 čaka delavce Elkroja veliko delovnih nalog, njihova

uresničitev pa bo še bistveno spremenila sedanjo podobo Elkroja tako v tehnično-tehnološkem kot tudi družbenem smislu. Z avtomatizacijo, notranjega transporta v skladišču, likalnici in delu šivalnice in z uporabo viličarjev v skladišču surovin, bo dobil Elkroj videz sodobne konfekcijske industrije.

Z reorganizacijo delovne organizacije bo po novem letu v delovno organizacijo Elkroj vključena tudi temeljna organizacija Kon-

VSİ DELAVCI ELKROJA – SREČNO, USPEŠNO IN ZADOVOLJNO 1981 !

NAŠI CILJI 1981 - 1985

fekcija Šoštanj. Z našim delom smo dosegali v preteklosti lepe uspehe, zato so se tudi delavci v šoštanjski TOZD odločili za vključitev v DO Elkroj. S skupnim discipliniranim delom bomo dosegali uspehe tudi v bodoče. Obe temeljni organizaciji in delovna skupnost skupnih služb združeni v DO Elkroj morajo tvoriti čvrsto ekonomsko in samoupravno celoto, v kateri bomo delavci zaradi delovnega vzdušja, discipliniranosti in drugih pogojev dosegali nadpovprečne delovne rezultate. Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije lahko bistveno pripomorejo k družbeni klimi v Elkroju, da bo vedno taka, da bo omogočala doseganje nadpovprečnih delovnih rezultatov v obeh TOZD in DSSS. Po podatkih, ki so nam znani, bo Elkroj tudi v letu 1980 po ustvarjenem dohodku na delavca na prvem mestu v skupini konfekcionarjev Slovenije. Naš cilj je, da to dosežemo tudi v letu 1981. Ta cilj pa tudi ne bo tako lahko dosegljiv, ker so se nam po rezultatih nekatere uspešne delovne organizacije zelo približale.

Za leto 1981 pričakujemo, da bo to gospodarstvo težko poslovno leto enako kot je bilo leto 1980.

Načrtujemo dokončanje začetnih investicij, pa tudi začetek novih investicij v obeh temeljnih organizacijah. Računamo, da bomo v drugem polletju usposobljeni za večji izvoz na konvertibilna področja. Elkroj se bo torej intenzivneje vključil v družbeno prizadevanja za povečanje izvoza. Storili bomo vse, kar je v naših močeh, da bomo v letu 1981 dosegali nadpovprečne rezultate. Za večjo produktivnost dela in iz nje izvirajoče rezultate dela pa gre tudi večji osebni dohodek. Delavci Elkroja moramo najprej ustvariti večji dohodek, kot delavci v drugih TOZD v občini. Le tako bomo upravičeni na višje osebne dohodke.

Prepričan sem, da bomo eno in drugo dosegli in da bomo v letu 1981 še uspešnejši. V tem prepričanju mi dovolite, da zaželim vsem delavcem Elkroja in vašim svojcem srečno novo leto 1981.

Ivan Kramer

Osnova za izdelavo srednjeročnega načrta so opredeljeni in usklajeni cilji razvoja delovne organizacije v okviru razvojnih programov naše družbe. Program razvoja temelji na organizacijskih spremembah Elkroja, kar bo ugodno vplivalo na rast produktivnosti dela, zaposlovanje delavcev, večanje materialne osnove dela ter še večji socialni in materialni varnostni vseh zaposlenih.

Osnovna usmeritev proizvodnega programa bo ostala izdelava vseh vrst hlač. Z letom 1982 načrtujejo začetek novih proizvodnih programov, ki glede na analizo tržišča nudijo največje možnosti ugodnega plasmaja na tržišču. To bodo krila in bluzoni. V letu 1982 je cilj intenziven prodor jeans programa na tuje tržišče. Strukturo osnovnega proizvodnega programa bo narekovalo tržišče, zato bodo verjetno potrebni v letnih planih določeni strukturni premiki glede na potrebe trga. V tem srednjeročnem obdobju načrtujejo, da bodo izvozili od 25 % - 30 % celotne proizvodnje. Čeprav je konfekcijska industrija - predimenzionirana na jugoslovanskem tržišču, so analize razvojnih možnosti pokazale, da v okviru načrtovanih možnosti lahko povečajo svoje kapacitete in sicer na bazi novih, fleksibilno izpeljanih modnih programov. Elkroj bo v novem srednjeročnem obdobju povečeval svoje kapacitete tudi zaradi modernizacije proizvodnje, študije dela in delavcev, na osnovi organizacijskih sprememb in ožje specializacije proizvodnih skupin.

Osnovnega proizvodnega programa ne bodo povečali na domačem tržišču; povečan obseg proizvodnje bo nastal zaradi uvedbe novih, tržno in akumulativno sprejemljivih artiklov in zaradi povečanega izvoza.

Načrtujejo, da bo obseg vseh gotovih proizvodov v letu 1985, večji za 78 %, kot leta 1981.

Da bodo lahko dosegli načrtovane cilje, bodo potrebovali leta 1981, 500 delavcev. Zaposlovali bodo v glavnem samo produktivne delavce, režijskih delavcev pa le toliko, kolikor jih bodo narekovale reorganizacijske spremembe. Do konca srednjeročnega razdobja se bo v delovni organizaciji povečalo število zaposlenih v primerjavi z letom 1981. za 26 %. Posebno pozornost bodo posvetili politiki nagrajevanja po delu in izobraževanju delavcev, predvsem delavcev

brez kvalifikacije, oziroma s polkvalifikacijo na delovnih nalogah fizičnega značaja. Ravno na teh delih mora priti do bistvenih sprememb zaradi višjega vrednotenja fizičnega dela.

Zaradi delovne preusmeritve proizvodnje in prodora na tujem tržišču načrtujejo, da bosta v letu 1985, celotni prihodek in dohodek skoraj dvakrat večja kot leta 1981.

Osebni dohodki bodo naraščali v skladu z realizacijo izvedbe nagrajevanja po delu in uspeha TOZD, dislociranih obratov in delovne organizacije kot celote. V sklade bo delovna organizacija vlagala velik del čistega dohodka, saj je indeks 1985/1981 144. Soliden trend naraščanja ima tudi dohodek na zaposlenega - indeks 120.

Področje, ki je postalo zelo pomembno, je uveljavljanje samoupravnih odnosov na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozščite. Pristopili so k sistemskemu razvoju vseh činiteljev na področju obrambne varnosti, saj je to pogoj za stabilen in varen gospodarski razvoj.

Združeni bomo močnejši

Na referendumu, ki je bil dne 14. 11. 1980, se je naš kolektiv odločil, da sprejme pod svoje okrilje konfekcijo iz Šoštanja, ki je bila dosedaj član družine TOPER iz Celja. Delavci iz Šoštanja so svojo pripravljenost za priključitev k naši delovni organizaciji izrazili že prej na zelo uspelem referendumu. Člani obeh kolektivov smo se dogovorili, da bomo formirali dve temeljni organizaciji združenega dela in pa delovno skupnost skupnih služb.

Pridobitev šoštanjske konfekcije je za ELKROJ velikega pomena, saj se je v njegov proizvodni proces vključilo okoli 120 izurjenih delavcev za katere prehod iz proizvodnje srajc na proizvodnjo hlač ne bo prehud problem. Temeljna organizacija v Šoštanju bo izdelovala pretežno otroške hlače, to pa pomeni, da bo zelo specializirana, kar se bo nedvoumno odražalo na kvaliteti izdelkov, rokih dobave, predvsem pa

na produktivnosti dela. S pridobitvijo novih proizvodnih prostorov in nove tehnologije, kar načrtujemo za naslednje srednjeročno obdobje, bodo podani pogoji, da bo TOZD konfekcija Šoštanj usmeril svojo proizvodnjo tudi v izvoz in to v taki količini in vrednosti, da bo pokrival potrebe po deviznih sredstvih z lastnim izvozom.

Specializirana proizvodnja hlač v TOZD Šoštanj pa bo hkrati omogočila specializacijo v TOZD konfekcija Mozirje, kar bo zanesljivo prispevalo k porastu produktivnosti in kvaliteti dela v celotni delovni organizaciji.

Komandna kabina linije proizvodnje celuloze, kjer so združeni instrumenti, ki kažejo potek procesa z zasledovanjem temperatur, pritiskov in pretokov. S tega mesta daljinsko vodimo procese kuhanja, pranja, prebiranja in beljenja celuloze.

KRŠKO 1980

Tretje srečanje urednikov glasil, novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu je že daleč za nami, toda še vedno je čas, da vas obvestim o tem, kaj smo tam obravnavali, se dogovorili in sklenili.

Delovni program je bil pester. Predsednik odbora RS ZSSS za obveščanje in politično propagando Boštjan Pirc, je predstavil delovanje Zveze sindikatov Slovenije na področju obveščanja v zadnjem letu in izhodišča za prihodnje aktivnosti na temo obveščanja.

France Popit, predsednik centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije je v osrednjem delu plenarnega dela zasedanja govo-

ril o aktualnih družbenopolitičnih nalogah in o nalogah obveščanja v združenem delu. Njegov govor v celoti objavljamo pod naslovom "AKTUALNE NALOGE DRUŽBE IN OBVEŠČANJA".

Tone Vahen, predsednik republiškega komiteja za informiranje in član IS je opisal zakonodajo o informiranju, v kateri bo vsekakor dobila posebno mesto informiranja v združenem delu.

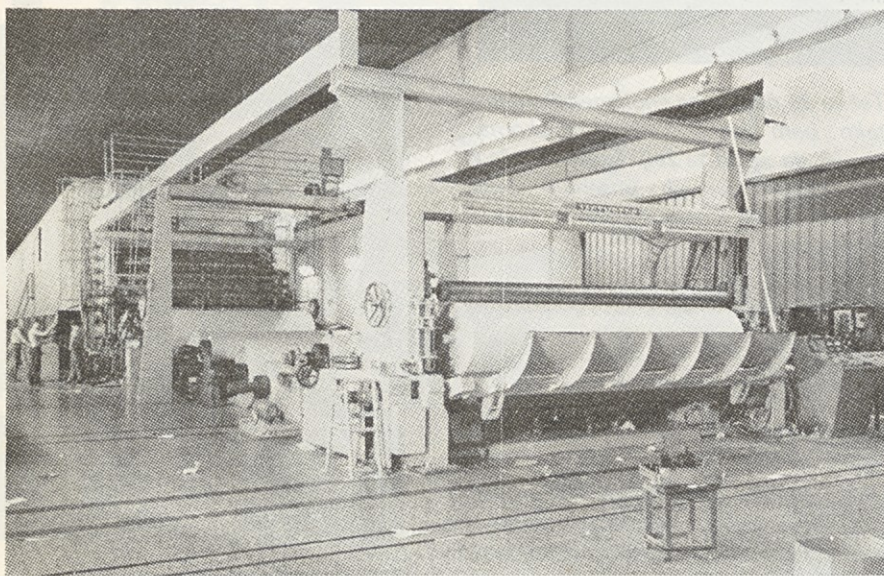
Predavanja so nadaljevali znani delavci s področja informiranja našega širšega družbenega in političnega življenja in sicer prof. dr. Firdus Džimić, direktor centra

RTV Beograd za raziskovanje programa in javnosti, dekan fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo France Vreg je predstavil nekatere zanimivosti s področja komuniciranja in o rezultatih raziskav na tem področju. Po plenarnem delu je bil organiziran ogled tovarne celuloze in papirja "DJURO SALAJ", edine proizvajalke časopisnega papirja v Jugoslaviji. Proizvodnjo imajo avtomatizirano; čeprav so skrbeli za avtomatizacijo in modernizacijo proizvodnje pa so vzporedno z razvojem proizvodnje skrbeli tudi za razvoj standarda delavcev.

Po vojni so zgradili veliko družbenih stanovanj, sočasno pa so podpirali tudi individualno gradnjo. Organizirano imajo tudi prehrano po nizki, vsem delavcem dostopni ceni. Letovanje omogočajo svojim delavcem preko svojih objektov v Poreču, na Veliki planini, na Lošinj u kakor tudi v udobnih camp prikolicah na Srednjem Jadranu; poskrbljeno je za zdravstveno varstvo, saj imajo svojo splošno in zobno ambulanto.

Delo popoldne je potekalo v različnih komisijah. Razprave so bile živahne, iz katerih je lahko zaključiti, da je obveščanje le napredovalo, toda še vedno ne tako, da bi bilo objektivno celovito in vsakomur razumljivo.

V soboto zjutraj se je srečanje nadaljevalo s poročili o delu posameznih komisij; srečanje je sklenil Vinko Hafner, predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije, ki je podaril nekatere ključna vprašanja na področju obveščanja.

Papirni stroj II
Izdelek firme ER-WE-Pa;
delovna širina 4,15 m, delovna hitrost 120 m/min (konstrukcijska 450 m/min), dnevna kapaciteta 120 - 150 ton; program: časopisni offset, srednje fini offset in srednje fini satiniran papir v gramaturah 50 - 70 g/m².

Ob koncu je bil organiziran ogled jedrske elektrarne.

1. decembra 1974 je maršal TITO položil temeljni kamen za prvo jedrsko elektrarno v Jugoslaviji in to v Krškem. Dokončana bo v letu 1981.

Ravno to srečanje nam je urednikom glasilo dalo temeljite napotke in mogoče tudi kanček samozavesti, ki ga pri svojem nadaljnjem delu vsekakor potrebujemo.

Nosilec vloge na področju obveščanja mora biti sindikat, ki se mora zavzemati za pravočasno, celovito in razumljivo obveščanje. Prispevki morajo biti kakovostno, strokovno in razumljivo pripravljene, da se bodo delavci lahko na tej osnovi odločali. Boriti se moramo za to, da bo vse več tistih informacij, o katerih bo tekla javna razprava in ne tistih, ki povedo, kaj je kdo že sklenil.

želje in misli

Pred nami je leto 1981. Spet se zamislimo, kakšno pot smo prehodili in kaj nas čaka v naslednjem letu. Smo bili uspešni, smo zadovoljni s sabo, s svojim delom in hotenji? Kaj bomo storili v prihodnje in kaj želimo, da bi storili drugi, da bi novo leto bilo boljše, uspešnejše?

S podobnimi vprašanji smo se obrnili na nekaj naših sodelavcev in njihovi odgovori so bili sledeči:

Prvi je odgovarjal naš vodja proizvodnega sektorja, tovariš Milan Gaberc in je povedal naslednje:

Izpolnila se nam je velika želja, da smo se preselili v novo proizvodno halo. Počutje je v naših prostorih boljše, čeprav se še vedno pojavljajo napake, ki se sproti odpravljajo, saj vemo, da na začetku obratovanja tako velikega objekta ne more biti vse popolno. Nekateri delavke pravijo, da ni dovolj prostora; to da poznam več konfekcijskih tovarn in o kakršnikoli "komoniteti" nikjer ne moremo govoriti. Če bi začeli delati v eno izmeno, moramo še marsikaj spremeniti — predvsem ozko specializirati proizvodne skupine in vzporedno temu prilagoditi strojni park, saj le na ta način bo Elkroj in vsi v njem zaposleni ne bodo nalteli na finančne in fizične težave. Moja glavna želja je v letu 1981 dokončati študij, ki ga zanemarjam ravno zaradi dela, saj doslej nisem delal 8 ur, saj mi za tovarno in nemoteno proizvodnjo ni bilo žal ne časa in ne domačih obveznosti, niti me ni ovirala gradnja hiše.

Želim si, da bi bila naša proizvodnja opremljena s specialnimi stroji, toda kaj ko vem, kako je z uvozom.

Ob koncu pa bi poudaril to, da kakršnakoli reorganizacija v Elkroju pripravljajo, naj bo takšna, da bi vsi zavzeto delali, da bi vsi zaposleni imeli pri delu uspeh. Koliko smo pa z reorganizacijskimi spremembami dosegli pa nam bodo pokazali naši rezultati v prihodnjem in v naslednjih letih.

KOLENC FRANCKA

V Elkroju sem zaposlena že 21 let od tega že 20 let kot smenovodkinja. Po dolgem času smo se le preselili v nove delovne prostore. Moram pa reči, da nisem preveč zadovoljna. Viseči transport je namreč prirejen za enoizmensko delo in moramo hlače veliko prenašati. Poleg tega je v hali premalo svetlobe in premalo prostora med stroji.

Teško že čakam na enoizmensko delo, tako bom lahko več z otrokoma. Upam, da se bo ta želja uresničila že v letu 1981. Drugih posebnih želja nimam, le da bosta sinova še naprej tako pridna.

PUKART TATJANA

Zaposlena sem že 10 let na delovnem mestu konfekcionar.

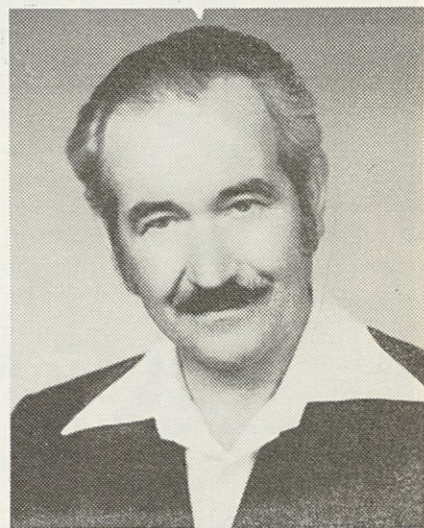
Vsi zaposleni smo težko pričakovali novih delovnih prostorov. No in zdaj, ko so tu, smo se srečali z novimi problemi. Nova proizvodna hala je malo drugačna kot smo pričakovali. Manj imamo delovnega prostora in premalo je svetlobe. Upamo, da bo vsaj poleti v njej hladno.

Pretokli smo leto problemov in težav in za konec leta si želim, da se ne bi poslovili kot tujci in odhiteli vsak na svoj konec, ampak da bi pripravili majhno srečanje, kjer bi si skupno segli v roke in si iz srca zaželeli veliko sreče v novem letu in veliko delovnih uspehov.

FARČNIK IVAN

V Elkroju sem zaposlen že od leta 1973 na delovnem mestu strojnika. Z delom sem zadovoljen in tudi v svoji delovni sredini se dobro razumem. Dela imam precej saj imam poleg svojega stalnega dela še nekaj dodatnih opravil. Trenutno nam delajo preglavice avtomatika in kondenc v novi proizvodni hali, vendar so to le začetne težave in upam, da jih bomo kmalu odpravili.

V letu 1981 si želim, da bi ga preživel zdrav. To je namreč moje zadnje leto v službi, potem se odpravljam v pokoj. Zato mi menda ne bo nihče zameril,

če je moja želja tudi ta, da bi to zadnje leto pred pokojnino imel vsaj malo večji osebni dohodek.

Med razgovorom mi je tov. Farčnik tudi dejal, da je bil v tridesetih letih službe le trikrat v bolniški in da bi morali posvečati več pozornosti resničnim bolnikom in bolj kontrolirati simulante.

Tovarišu Farčniku želimo tudi mi v novem letu veliko zdravja in uspehov in da se mu v letu 1981 uresniči tiha želja — dobiti zdravega in krepkega vnuka.

Hvala vsem za sodelovanje. Intervju z drugo skupino bo objavljen v naslednji številki.

MLADINCI, VI STE PRIHODNOST!

V mesecu oktobru letošnjega leta je bilo pri nas izvoljeno novo predsedstvo mladinske organizacije. To si je že takoj v začetku zastavilo program, ki pa se je v večji meri nanašal na program OK ZSMS Mozirje.

Tako smo že takoj v oktobru skupno z Občinsko konferenco sodelovali pri obnovi partizanske bolnice v Robanovem kotu. Delovna akcija je kljub slabemu vremenu in dokaj slabi udeležbi uspela, vendar bo treba žrtvovati še mnogo prostovoljnih delovnih ur, da bodo dela zaključena. V septembru se je skupina naših mladincev udeležila delovne akcije v Savinjskem gaju in tako prispevala svoj delež k ohranitvi tega lepega bisera naše doline.

Za december imamo v programu še udeležbo na tekmovanju z MK puško, ki bo 20. decembra v Mozirju in skupno novoletno praznovanje z mladinci OO ZSMS "GLIN" Nazarje. Srečanje naj bi bilo nekakšen spoznavni večer mladine dveh OO ZSMS, ki delujeta na tako majhnem območju in ju veže mladost ter skupni interesi za prihodnost.

Za leto 1981 smo si zadali obširen program dela in upamo, da nam ga bo v prihodnjem letu uspelo realizirati.

Ob koncu naj v imenu naše OO ZSMS zaželim vsem delovnim ljudem ELKROJA veliko osebne sreče in uspehov v letu 1981.

Anka Hriberšek

IN ŠE PROGRAM DELA OO ZSMS "ELKROJ" MOZIRJE za leto 1981

STALNE NALOGE

1. Idejno politično usposabljanje
2. Tesno sodelovanje z ostalimi DPO v naši DO (sindikat, DS, ZK,...)
3. Prisotnost na sestankih OK ZSMS in OO ZSMS
4. Sodelovanje z OO ZSMS v naši občini in izven nje
5. Sodelovanje z KMD in OK ZSMS Mozirje
6. Dosledno se bomo zavzemali za uresničitev zastavljenega srednjeročnega plana DO.

JANUAR — MAREC

1. Ureditev članstva — spoznavno srečanje mladincev ELKROJA,
2. Sodelovanje pri tekmovanju "Izbiramo najboljšo OO v ZD" in "Najboljšega mladega delavca — samoupravljalca"
3. Priprava na praznovanje dneva žena — skupno z OO sindikata.

APRIL — JUNIJ

1. Organizacija delovne akcije "Očistimo okolje DO"
2. Formiranje ekipe za odbojko in mali nogomet
3. Sodelovanje na športnih prireditvah v mesecu mladosti
4. Pregled dela in aktivnosti članstva
5. Kadrovanje mladih v MDA
6. Izvedba izleta v sodelovanju z eno OO ZSMS v naši občini

JULIJ — SEPTEMBER

1. Sodelovanje pri izvedbi občinskega praznika
2. Sodelovanje na prireditvah, pohodih in drugih oblikah, ki imajo za cilj obujanje tradicij NOV
3. Sodelovanje na republiških delovnih akcijah
4. Izvedba piknika v naravi — kraj naknadno določen.

OKTOBER — DECEMBER

1. Sodelovanje na področju družbene samozaščite in ljudske obrambe
2. Sodelovanje na prireditvi MLADOST V PESMI BESEDI IN SPRETNOSTI
3. Priprava na praznovanje dneva republike
4. Novoletno praznovanje v sodelovanju z eno OO ZSMS v naši občini
5. Delovna akcija "Tudi delovno okolje naj bo čisto"
6. Pregled dela in aktivnosti članstva

MLADINCI BODO PRISPEVALI K ŠE LEPŠEMU GAJU

DODATNO:

1. Dokončanje del pri partizanski bolnici v Robanovem kotu
2. Organizacija ene od etap "Pohoda po poteh XIV. divizije"
3. Sodelovanje na pohodu "Po poteh partizanske sanitete"

Za izvedbo teh akcij datum še ni znan, zato se bomo prilagodili programu OK ZSMS Mozirje.

Nosilci zastavljenih nalog so člani predsedstva OO ZSMS ELKROJ.

Izobraževanje

V letu, ki se izteka je naša delovna organizacija precej spremenila politiko do vzgoje lastnih kadrov, saj se je zelo povečalo število kadrovskih štipendij, ki jih učenecem nudi.

Tako prejema v šolskem letu 1980/81 štipendijo pri naši delovni organizaciji:

- za poklic konfekcijski šivalec – ozek profil – 7 učenek
- za poklic konfektor – širok profil – 11 učenek
- za poklic konfekcijski tehnik – 6 učenek

Razpisali smo tudi štipendijo na VTTŠ – smer kreator, vendar nismo uspeli dobiti ustreznega kandidata za šolanje. Zato štipendije nismo podelili.

Ob delu pa se izobražuje 16 delavcev, od tega:

- 7 na TTŠ Kranj
- 3 na VŠOD Kranj
- 1 na VTTŠ Zagreb
- 1 na pravni fakulteti v Ljubljani
- 1 na VEKŠ Maribor – III. stopnja

Zora Štrucl, dipl. soc.

ŠTEVILO UPKOJENIH SE JE SPET POVEČALO

Med naše upokojence smo v letu 1980 pripisali še dve delavki. Kot invalid I. kategorije je bila z 11. 8. 1980 upokojena tov. Milka Matjaž. K nam je prišla dne 18. 10. 1972 in je opravljala dela in naloge prodajalke v industrijski prodajalni.

Ob koncu prvega polletja pa je bila starostno upokojena tov. Vera Cajner, ki je opravljala dela in naloge vzorčne krojačice pri naši delovni organizaciji polnih 11 let.

Delavkama se za njun prispevek k uspehu delovne organizacije zahvaljujemo, v pokoju pa jima želimo še mnogo zdravih in uspešnih dni.

Zora Štrucl, dipl. soc.

AKCIJSKI PROGRAM OOZS „ELKROJ“ V AKCIJI „NNNP 80“

VAJE ZA TAKRAT ...

1000ZS je na eni izmed sej obravnaval navodila in naloge o organiziranju in delovanju OOZS DO Elkroj o splošni ljudski obrambni vojni.

Obveza OO in njenega vodstva je, da stalno spremljata in ocenjujeta konkretna dogajanja v temeljni OZD, krajevnih, interesnih in družbenopolitičnih skupnostih skupaj z ZK, SZDL ZSMS in ZB spremljajo in izvajajo konkretne ukrepe in akcije za jačanje obrambne pripravljenosti, doseganja maksimalnih delovnih rezultatov in uresničevanje drugih nalog v okviru obrambnih priprav. OOZS in njeno vodstvo bosta prešla na delo v vojnih pogojih na osnovi obrambnega načrta temeljne odnosno DO in obrambnega načrta družbenopolitičnih skupnosti.

– Komite za SLO in DS uspešno opravlja svojo nalogo, saj se pogosto sestaja in razpravlja o vseh perečih zadevah, katere se nanašajo na splošno ljudsko obrambo in uresničevanje družbene samozaščite. V njem sodelujejo vsi predstavniki družbenopolitičnih organizacij, kateri se uspešno vključujejo v razprave.

– Komisija za samoupravno delavsko kontrolo je pri svojem delu samostojna in ukrepa po lastni inicijativi, na podlagi ustne ali pismene zahteve, pobude delavcev, DPO, sindikata, ZK. Prisotna je na vseh sejah samoupravnih organov in skrbi za pravilno uresničevanje samoupravne zakonodaje. Zlasti je pozorna pri izvajanju dohodkovnih meril in

... DA NAS NE BO NIČ PRESENETILO

spoštovanja resolucijskih načel. Spremlja poročila oz. analize o urejanju delovnih razmerij delavcev, posebno tista vprašanja, ki so predmet spora in problemov (dnevnice, nočnine, kilometrine, dopusti, delitev stanovanj, OD, nagrajevanje po delu).

— Program dela OOZS "ELKROJ" je bil dopolnjen z nalogami in navodili o vojnih razmerah na 6. seji IO OOZS dne 14. 8. 1980

— Z letnim planom so sredstva za potrebe SLO in DS zagotovljena.

— Vsa dokumentacija v zvezi z SLO in DS je v naši DO že izdelana v skladu z določili novega republiškega zakona o SLO in DS.

— Načrt CZ in NZ sta bila obravnavana na sestanku IO OOZS in bila tudi dopolnjena.

— S srednjeročnim planom gradnja za zaklanjanje delavcev in gradnja zaklonišč ni predvidena.

— Sredstva za osebno zaščito so predvidena s planom. Ena izmed nalog OOZS je, da bo preverjala kako se zagotavlja sredstva koristijo.

— Odziv delavcev za krvodajalsko akcijo v DO je vsako leto zelo množičen. Akcija za zbiranje drugih oblik pomoči se vršijo v posameznih KS.

— Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi na svojih sejah intenzivno razpravljajo o SLO in DS.

Fanika Marovt

USPELA OTROŠKA MODNA REVIJA

Bila je revija kot se spodobi. Naši mali nadobudneži so v svojih modnih in praktičnih oblačilih nastopali tako, da bi jim zavidali starejši manekeni. Revija je pripravila naša delovna organizacija, natančneje naša služba kreacije in butik MIŠ—MAŠ.

Prireditev je vodil Andrej Šifrer, ki je vpletel v nastop šolo in domačnost in to v taki meri, da je ravno odgovarjalo nastopajočim, da se je revija odvijala v stilu "na pot za šolo napol zares".

Otroci so bili oblečeni praktično in šele nato modno. Revija je bila zelo pestra, prava paša za oči mamic, ki svoje najmlajše rade praktično in lepo oblečejo. Pokazalo pa se je tudi to, da znamo v Elkroju narediti lepe otroške stvari.

Med organizatorji se je slišalo, da bodo takšne revije še pripravili in sicer prvo že kar za sezono pomlad—poletje.

AKTUALNE NALOGE DRUŽBE IN OBVEŠČANJA

France Popit na plenarnem delu III. srečanja "Obveščanje v združenem delu" v Krškem

Predvsem bi bilo prav, če začnemo z vlogo, ki jo ima informativna služba v organizaciji združenega dela, ker se mi zdi, da gre čestokrat za nerazumevanje prave vloge informativne službe, časopisov OZD in ostalih načinov informiranja delavcev. Iz prakse, najbrž tudi zahodne, se je v naše organizacije združenega dela preneslo mnenje, da so glasila pravzaprav orodje politike OZD oziroma tovarne. To bi pomenilo, da je ta politika, ki je specifična za neko organizacijo, predvsem marsikdaj ločena od splošnih in celovitih dogodkov ter pogojev, v katerih se naša družba razvija. Če se vloga informacije opredeljuje dosledno v takem smislu, se mi zdi, da je postavljena nekoliko na stranski tir. Navsezadnje se postavlja tudi vprašanje, čigava glasila naj to bodo: glasila uprave, partije, sindikata. Mislim, da ne gre za tako postavljeno dilemo. Gre predvsem za to, da morajo omenjena glasila oziroma celoten informacijski sistem služiti predvsem utrjevanju ustavne pozicije delavcev v tozdu, se pravi, utrjevanju pozicije, v kateri naj delavec odloča o pogojih in rezultatih svojega dela. To istočasno opredeljuje tudi vlogo obveščanja, da se mora boriti proti vsemu tistemu, kar v praksi ovira tako utrjevanje vloge delavca v tozdu. Glasilo se mora zoperstavljati vsem takim tendencam, pa naj bodo te prisotne v upravah, v družbenopolitičnih organizacijah — sindikatu in partiji. Druga stvar je vloga subjektivnih sil, ki so odgovorne za delo in za "linijo" v teh glasilih.

Če izhajamo iz take vloge, se postavlja vprašanje, kaj je pravzaprav v sedanjem trenutku najvažnejše. Sami veste za vzroke, ki so nas pripeljali do sedanje ekonomske situacije. Kljub temu, da se je zavedamo, še ni do kraja spoznana. Če bi to bilo, bi bilo tudi manj odporov proti napačnemu pojmovanju, da je mogoče nadaljevati s staro prakso porabe prek ustvarjenih možnosti, prek ustvarjenega dohodka. Imeli smo izredno hiter gospodarski razvoj, saj je bila stopnja našega gospodarskega razvoja ena izmed najvišjih v svetu; istočasno smo to stopnjo gospodarskega razvoja ustvarjali ne samo s

svojo lastno akumulacijo, ampak tudi z zadolževanjem v svetu in z dodatno emisijo, z inflacijo. Če bi sredstva, ki smo jih dobili iz inozemskih posojil in z emisije, dala pričakovane in obetane rezultate, to še ne bi bilo narobe. Problem je bil v tem, da smo vse to delali, rezultatov pa iz tega nismo dobili takšnih, kakršne smo pričakovali.

V obdobju takšne gospodarske rasti, se je ustvarjala mentaliteta, ki je — po mojem mnenju — še vedno nepremagana: da se lahko osebna in splošna poraba in seveda skupna poraba gibljejo nad ustvarjenim dohodkom. To še ni premagano: tudi v planih v organizacijah združenega dela, občinah, republikah in tudi v federaciji, čestokrat najprej izračunajo, kaj vse hočejo pokriti, kaj vse rabijo, in potem iz tega izračunajo stopnjo gospodarske rasti. Ko pa človek vse to sešteje, ne gre skupaj. Poraba, ki se tako predvideva, je bolj rezultat neke mentalitete kot pa odvisna od rezultatov dela. Torej temelji že na komunističnem principu: vsakemu po njegovih potrebah in željah. To nas mora voditi v disproporce. Ker v naši družbi prihaja do teh nesorazmerij, mora nekdo to uravnati. Ker jih ne moremo uravnati z normalnim upoštevanjem ekonomskih zakonitosti, skuša to urediti država. Mislim, da tak način reševanja z administrativnimi državnimi ukrepi istočasno negira in slabi samoupravni položaj delavca. Eno je objektivna nuja, v kateri smo in iz katere izhaja opravičilo za admini strativno interveniranje, drugo pa je nepremagana zavest o tem, da mora država z utrjevanjem samoupravljanja počasi izgubljati tiste svoje funkcije, ki so v nasprotju z utrjevanjem samoupravljanja, ne pa tistih, ki pomagajo utrjevati samoupravni položaj delavca. Tu smo pravzaprav v situaciji, ki jo otežuje še mednarodna ekonomska situacija. Sami veste, da se v svetu prav tako borijo z ekonomskimi težavami, da je velika brezposelnost, da je nizka gospodarska rast (zahodni Nemci predvidevajo pol odstotno povečanje gospodarske rasti, vzhodne države imajo — Sovjetska zveza npr. — okrog 2 % gospodarsko rast) itd. In kljub temu, kar se dogaja in kar pravzaprav več ali manj začnemo spoznavati, v Jugoslaviji še zmeraj predvidevamo 3 % gospodarsko rast. To je veliko manj, kot je bilo doslej. Vprašanje pa je, če bomo 4 % gospodarsko rast vzdržali

z dohodkom, ki ga sami ustvarimo, se pravi z lastno akumulacijo. Računati na to, da bomo v današnjih razmerah dobili kakšne velike kredite, s katerimi bomo lahko dodatno spodbudili gospodarsko rast, pa je iluzorno. Sprijazniti se bomo morali s tem, da bo gospodarska rast realnejša.

V Sloveniji je zadnje mesece gospodarska rast okrog 1 %. Vprašanje je, koliko jo bomo lahko povečali v naslednjih letih. Moramo se truditi, da jo bomo povečevali, vendar moramo izhajati predvsem iz rasti dohodka. To je pravzaprav osrednja naloga — za večjo produktivnost dela, za štednjo, za zmanjšanje režije. Prav včeraj smo imeli sestanek s komunisti iz neposredne proizvodnje, ki so zahtevali zmanjšanje režije. In prav imajo. Ne moremo biti z vsako režijo, niti v OZD niti z družbeno režijo, konkurenčni na svetovnem trgu. Konec koncev tega tudi ne moremo zdržati. Zato se mi zdi, da je to eno od vprašanj, kateremu bi bilo treba v naši nadaljnji aktivnosti subjektivnih sil in tudi sredstev obveščanja posvečati izredno pozornost. Govorili so konkretno, kaj režija v OZD povišuje, povečuje. O tem so govorili s konkretnimi primeri: kako je toliko in toliko ljudi zaposlenih v razvojnih oddelkih v neki tovarni, ki že 15 let ni iznašla nič drugega kot proizvod, ki ga še vedno delajo in ki seveda pelje v slepo ulico. Zato se delavci sprašujejo, kaj je s tem, ali ima kakšen smisel, da plačujejo tako visoke stroške za t. i. razvoj, ko pa od tega razvoja ni nobenega rezultata.

Ob konkretnih primerih so pripovedovali, kako raste število zaposlenih v samoupravnih interesnih skupnostih. V neki občini imajo v samoupravni interesni skupnosti zaposlenih že 400 ljudi. Če vzamejo 12.000 dinarjev poprečno za osebni dohodek, to znese šest milijard na leto . . . Konec koncev že leta in leta govorimo, da moramo uvesti svobodno menjavo dela, začevši v delovni organizaciji med skupnimi službami in tozdi. Vendar tu nismo prišli daleč. Če pa smo, smo seveda še vedno na administrativen, proračunski način. Skupne službe izračunajo, da rabijo toliko denarja in tako z raznimi koeficienti izračunajo, koliko morajo na leto dobiti, ne glede na to, kaj prispevajo k povečevanju novoustvarjene vrednosti, ki se ustvarja v proizvodnji. Tudi merila za nagrajevanje po delu v skupnih službah niso razdelane, da bi res dobili boljši dohodek tisti, ki pomagajo k ustvarjanju nove vrednosti, zato se stvari vlečejo naprej, povečuje se število zaposlenih

v skupnih službah, kar neposredno bremeni samo proizvodnjo in ceno proizvodov. Podobno je seveda z izdatki za skupno in splošno porabo zunaj organizacij združenega dela. Danes imamo veliko na novo formiranih raznih institucij, organizacij itd., ki pa s povečevanjem novo ustvarjene vrednosti nimajo nobene zveze. Nasprotno, kot se vidi iz podatka za neko občino, aparat ogromno stane, in bremeni proizvodnjo.

Nismo še do kraja razčistili, kaj je vloga samoupravnih interesnih skupnosti. Neprestano govorimo o svobodni menjavi dela med uporabniki in izvajalci, vendar do nje nikakor ne moremo priti. To pa zato, ker pripovedujejo, da za nekatera področja ni mogoče izračunati, koliko stane proizvod oziroma usluga, po drugi strani pa zato, ker se v samoupravnih interesnih skupnostih formira aparat, ki naj bi delal za uporabnike in za izvajalce. Mislimo pa, da za to ni nobene potrebe. Samoupravna interesna skupnost naj postane mesto, samo kraj, kamor se pridejo pogovarjat uporabniki in izvajalci na podlagi programov, zahtev itd., ki so izdelane v OZD, bodisi v tistih, ki predstavljajo uporabnike, bodisi v tistih, ki predstavljajo izvajalce. Za to pa ni treba velikega in dragega aparata.

Naslednje vprašanje, ki je prav tako aktualno, je investicijska poraba. Začeti moramo z borbo za tako investicijsko porabo, ki bo povečala dohodek in ki bo pokrita s finančnimi sredstvi. Zdi se mi, da se daje danes v Jugoslaviji 40 % družbenega proizvoda za investicije. To je več kot katerakoli dežela na svetu. Take pretirane investicijske porabe ne moremo zdržati. Zaradi tega je zvezni izvršni svet pripravljaj zaostritev kriterijev, in sicer tistih, ki naj zahtevajo, da so načrti do kraja izdelani in da se predvidi tudi njihovo finančno pokritje. Tu nekateri ugovarjajo, češ da to delamo že zdaj. To ni res. Zdaj delamo investicije tako, da kar začnemo, češ zdaj je ugoden čas, potem pa se bo že našel kdo, ki bo dal denar, saj ne bo nihče pustil, da stvari ne bi bile izpeljane do kraja. To, da se investicije začnemo brez do kraja izdelanih načrtov, draži investicije, da ne govorim o tem, da je naša gradbena operativa slabo organizirana, draga, da je nesposobna delati na sodoben način, specializirano, da bi tako prispevala k hitrejši in cenejši gradnji.

Ko govorimo o teh kriterijih, je treba o njih govoriti prav zdaj v

naših organizacijah združenega dela, ko govorimo o perspektivnem planu razvoja, ko vsak pravzaprav planira svoje želje in to mimo vedenja kolektivov. Ko vse te želje seštejemo, pribijemo 40 % proizvoda, če bi hoteli vse to realizirati. Prisiljeni bomo iti na to, da se — skladno z zakonom o planiranju — planiranje zastavi tako, da se najprej ustvari plani znotraj OZD, znotraj SOZD, da se postavi prioritetni red in da se ta red vzpostavi tudi v okviru občin, republik in seveda tudi v federaciji. Pokrivanje teh investicij pa se izvaja glede na dohodek, kakršnega bomo imeli. Pri nas dojemajo plan še zmeraj kot statično obveznost za tisto obdobje, za katero se sprejema, ne postavlja pa se v odvisnost od ustvarjenega dohodka, kar je navsezadnje eden od principov zakona o združenem delu.

Glede ostale porabe bi bilo prav tako treba stvari zaostri. Pri splošni porabi gre predvsem za proračune, kjer je še vedno marsikaj, kar v proračun ne sodi. Tudi tu se enostavno prišteva jo iz leta v leto na staro osnovo, ne pa da bi proračune temeljito pregledali. Tudi za zaposlene na tem področju bi morali uvesti način nagrajevanja po delu!

S konkretnimi primeri hočem pokazati, kje naj se mobilizirajo glasila organizacij združenega dela. Govorite več ali manj o tem, kako informirati, vendar mislim, da je vloga glasil OZD tudi mobilizacija delavcev, ne samo informiranje. Priložnost za mobilizacijo je v naših prizadevanjih, katerih nosilec je sindikat, da se vsako četrletje obravnava bilance.

Sedaj čakate na novi zakon o informiranju, vendar bi tak zakon najbrž že moral biti. A tudi v zakonu o združenem delu piše, kaj so vodstva organizacij združenega dela dolžna storiti, o čem so dolžna informirati. Našteti je osem podatkov, o katerih so uprave dolžne informirati vsako četrletje. Tako ni treba iskati samo prostora v novem zakonu, ampak je že z zakonom o združenem delu dana zakonska osnova, ki pa je še vedno nismo osvojili. To se često smatra predvsem kot kaprica sindikata ali partije, ko zahtevata, da je vsako četrletje treba pregledati obračune in gospodarjenje. Tudi delavce lahko orientirajo in mobilizirajo skladno s temi podatki. Zdi se mi, da je to izredno dobra priložnost, da vidimo poslovanje v vse detaje v posameznih organizacijah združenega dela in seveda tudi obveznosti te organizacije do družbe. Tudi iz teh podatkov bi

moralo biti razvidno, kaj se daje za t. i. splošno, skupno porabo. Razpoloženje delavcev v naporih za stabilizacijo je takšno, da so se delavci pripravljali angažirati. Poslušali smo sekretarje ZK aktiva neposrednih proizvajalcev in videli, da so nekateri kolektivi iz svojih prihrankov (niso jemali regresov za dopust) pripravljali prispevati da bi sanirali tiste OZD, ki so pod vodo. Opažamo pripravljenost delovnih ljudi, to pa seveda ne pomeni, da je mogoče probleme nelikvidnih organizacij oziroma organizacij, ki delajo z izgubo, reševati na tak način. To ne bi bila prava rešitev. Od vodstev OZD, ki delajo z izgubo, moramo zahtevati, da pridejo s stabilizacijskimi programi, s sanacijskimi programi, vendar ne s takimi kot doslej, ko so rekli, da morajo dobiti toliko in toliko strojev ali posojil. . . Iskati je treba rešitve! Konec koncev, tako kot se je reševalo doslej z bančnimi krediti, ne gre več, banke nimajo denarja, pa tudi če bi ga imele, bi morale vedeti, za kaj bo ta denar šel — ali za investicije, opremo itd., ki bo dala rezultate, ali ne. Gre predvsem za to, da poiščemo take razvojne proizvodne programe, ki bodo organizacije, ki so pod vodo, spravile nad vodo. Tu pa spet pride v poštev odgovornost in dolžnost vodilnih ljudi iz organizacij združenega dela.

Ko govorim o vodilnih ljudeh iz OZD, ne mislim samo na vrhove v OZD. Tudi včerajšnji razgovor je pokazal, da je danes glavna ovira za hitrejši tehnološki, gospodarski napredek, za hitrejšo uveljavljanje samoupravnega položaja delavca v tozdu, srednji kader. Mislim, da je to resnica. Vsa dosedanja praksa kaže, da imajo ti v glavnem odločujočo moč v OZD, predvsem kar se tiče samoupravnega položaja delavca, saj so mu neposredno nadrejeni in lahko z njim manipulirajo, če hočejo. To seveda ne pomeni, da je treba oslabiti disciplino, red, prihajanje na delo, disciplino pri delu, zmanjševanje izmečka. To vse ni v nasprotju s samoupravnim položajem delovnega človeka. Nasprotno, to je prav zahteva samoupravnega položaja delavca.

Pri nas pa so te stvari velikokrat pomešane. Marsikdaj so ti kadri, posebno srednji, vtikujejo na način, ki ni samoupraven tudi na tak način, da skušajo prevzeti samoupravno vlogo delavcev v tozdu, namesto da bi se afirmirali, predvsem kot odgovorni za redno opravljanje dela, za disciplino itd. (tam jih pa ni). Zdi se mi, da je to eno od vprašanj, ki ga bo treba obravnavati v glasilih OZD skupaj s sub-

jektivnimi silami in se boriti, da se samoupravni položaj delavca v tozdu utrdi, da se ga ubrani pred pritiski, ki izhajajo od t. i. srednjega vodstvenega kadra. O tem govorim tudi zato, ker se mi zdi, da je to izredno pomembno za razpoloženje delavcev, za njihovo mobilizacijo.

Danes so delovni ljudje pripravljani marsikaj narediti za stabilizacijo. Prevladalo je prepričanje, da smo v preteklosti preveč trošili, preveč porabili, da smo trošili več, kot smo ustvarili. Problem pa nastaja, kako naprej. Tu je treba ljudem odpirati perspektivo. Ne moremo samo govoriti o tem, kaj lahko in česa ne, to je zamrznjeno, ono zamrznjeno; predvsem moramo povedati, kaj hočemo, za kaj naj se delavci žrtvujejo in kje je izhod iz te situacije. Tisti prvi šok, ko je do te situacije prišlo, ko smo naenkrat morali začeti uvajati restrektivne ukrepe, je za nami. Velika je pripravljenost ljudi za nadaljevanje boja za stabilizacijo. Ni iluzij, da je v našem gospodarstvu mogoče priti na zeleno vejo prek noči. Jasno je, da bo dolgotrajen, težak napor, od vsakega bo zahteval vse, in zato delavci upravičeno zahtevajo, da ne pade breme le na njih, ampak tudi na tiste, ki so zunaj neposredne proizvodnje. Če tega ne bomo začeli reševati v prid proizvodnega dela, lahko pridemo v težke socialne konflikte. Med delavci že vznikajo teze, da je pravzaprav razredna diferenciacija med tistimi, ki delajo v neposredni proizvodnji, torej med tistimi v plavih kombinezonih, in med tistimi, ki so v belih haljah. Če ne bomo videli tega problema, če ga ne bomo reševali, če ne bo odgovornost za stabilizacijo porazdeljena na vse, bomo prišli v težke situacije. Pri delavcih, ki delajo po normi v proizvodnji, itd., se čuti pritisk stabilizacije, ne čutijo pa ga režijski delavci in tisti, ki so zunaj OZD, tudi v režiji, ki bremenijo OZD. To je res. Poglejte samo zahteve po dohodkih državnih organov, v državni upravi, zdravstvu, šolstvu itd. Neprestano pritiskajo: dajte, dajte! Razumem, da je situacija težka tudi za te delavce, vendar moramo zahtevati, da se bodo teh težav zavedali vsi in da bodo vsi prispevali k reševanju ekonomske stabilizacije.

Ko sem omenil, da je treba odpirati ljudem perspektivo, mislim, da pokažemo, kje je izhod našega gospodarstva v Sloveniji in tudi v Jugoslaviji. Za Slovenijo je izredno pomembna izvozna usmeritev. Če želimo zagotoviti zaposlenost in kruh vsem ljudem, se moramo tako usposobiti, organizirati, zgraditi tako gospodarstvo, da se bo

sposobno afirmirati na zunanjem trgu. Če bomo izvozno orientirani, si bomo sposobni zagotoviti vse, kar rabi predelovalna industrija: surovine, reprodukcijski material itd. To je en način reševanja problemov, s katerimi se srečuje naša predelovalna industrija.

Drugi problem pa je ta, da se prek združenega dela, prek dohodkovnih odnosov naše združeno delo povezuje z združenim delom v drugih republikah. To je ena od velikih nalog, ki so pred nami. Poleg tega, da ljudem zagotovimo tisto, kar je neposredno povezano z normalno preskrbo — od olja, sladkorja, pralnih praškov, kave itd. — kar moramo zagotoviti (in republiški izvršni svet dela na tem, da se oskrbovanje z osnovnimi življenjskimi proizvodi zagotovi), je pomembno, kako se bomo organizirali za pridobivanje surovin, energije, hrane itd. To so stvari, o katerih morajo naši delovni kolektivi razpravljati. Ni dovolj, če delavec skrbi samo za svojo lastno proizvodnjo v svoji OZD. Skrbeti mora tudi za to, kako si bo ustvaril surovine, kako bo prišel do polizdelka, kako bo prišel do hrane, bodisi da se za to združujejo sredstva znotraj Slovenije ali znotraj Jugoslavije. Za to pa so potrebna sredstva. Ni mogoče samo zahtevati surovin, hrano itd. Del sredstev, del našega dohodka moramo nameniti za investicije skupaj s proizvajalci hrane, rud, surovega železa, drugih proizvodov, energije, ki jih naše gospodarstvo rabi. Zato bomo morali skupaj z njimi ustvariti sredstva, da se bo to razvilo. To pomeni istočasno tudi pomoč manj razvitim republikam in pokrajinam oziroma sodelovanje in razvoj proizvodnih sil v tistih republikah, kamor bo ta del našega dohodka šel. Prav tako moramo del našega dohodka nameniti za naše poslovanje s tujino. Danes ni možno poslovati z inozemstvom samo na kupoprodajnih pogodbah. Zavedati se moramo: če gremo v manj razvite dežele, za katere smo prav tako zainteresirani za sodelovanje, bomo morali tam tudi vlagati. Del dohodka, ki ga ustvarimo, bomo morali žrtvovati, investirati v te namene, če hočemo ohraniti tako gospodarsko rast, standard, zaposlovanje itd., kot ga želimo in hočemo. To seveda postavlja tudi delavca v proizvodnji v tak položaj, da se mora za te stvari tudi zanimati, ne tako kot zdaj, ko je bil njegov interes omejen samo na njegovo organizacijo.

Koliko problemov bi lahko rešili s potrošniškimi sveti! Vsi se pritožujemo nad tem, da se v trgovskih organizacijah ne dela tako, kot bi bilo

treba. Ampak da bi kaj naredili, da bi obvladali tudi to področje predvsem prek potrošniških svetov pa interesa delavca zmanjka. Delavec iz tozda naj bi se zavedal, da je njegova prisotnost potrebna tudi v krajevni skupnosti, v potrošniških svetih. Če so kupci v trgovinah ne morejo dogovoriti za potrošniški svet, bi se lahko delavci zmenili med sabo, da iz vsake OZD izberejo nekaj najbolj bojevitih, ki poznajo te stvari, in sestavijo potrošniški svet, da bo nadzoroval trgovino pri razdeljevanju predvsem tistih proizvodov, pri katerih so težave. Ni res, da nimamo dovolj teh proizvodov, res pa je, da jih še vedno zmanjkuje, ker zavoljo napačne distribucije nekateri kopicijo zaloge. Prodajalcu v trgovini pa je vseeno, ali pa še raje vidi, da 50 kilogramov kave proda naenkrat, kot da bi ga prodajal po 10 dkg, saj ima s tem manj dela. Isto velja za prašek in drugo. Tukaj moramo nekaj narediti. Ni problem v tem, da ni proizvodnje teh artiklov. Iz podatkov lahko — denimo za praške — vidite, da je proizvodnja celo večja, kot je bila prej. Interes delavca bi se moral razširiti tudi na dolgoročno zagotavljanje hrane. Ne moremo samo reči, da hočemo meso, mleko, moko itd., začeti moramo razmišljati o tem, da moramo del sredstev oddvojiti, da bi se kmetijstvo hitreje razvilo.

Interes delavcev v proizvodnji je tudi funkcioniranje zadrug. Še vedno imajo v njih glavno besedo prodajalci in administracija, ne pa kmetje. Moramo priti do tega, da bo kmet gospodar v kmetijskih zadrugah. Ko bo gospodar, se bo drugače obnašal, kot se danes, ko je samo v kupno—prodajnih odnosih s to zadrugo. Zato se zanaša na zadruge, kadar proizvodov ne more prodati, ko jih pa lahko proda, gre mimo nje. Dogaja pa se tudi obratno. Tudi tu se je treba organizirati, delavci morajo vplivati na organiziranje kmetijstva. Tudi v obratih za kooperacijo pri družbenih posestvih, kjer kmet še nima glavne besede. Presežna vrednost, ki se ustvari s prodajo kmetovih proizvodov, gre za druge namene kmetijske organizacije, ne pa za uveljavitev kmeta kot gospodarja. Če bo kmet v položaju, ko bo soodgovoren, bo skrbel tudi za vlaganje v razširjeno in enostavno reprodukcijo itd.

Delavci izgubijo ogromno časa in s tem tudi dohodka, ker morajo razne posle na občini, republiški upravi, bankah, opravljati v rednem delovnem času, torej dopoldne. Tudi to je tema, o kateri bi morali pisati! Pri nas je namreč

še vedno velik odpor deljenemu delovnemu času. Delavec pa mora, če hoče opraviti vse stvari, vzeti dopoldne dopust, namesto da bi lahko urejal te stvari popoldne. Nekaj bo treba narediti, da bo v bankah in državni upravi deljen delovni čas. Tu bo velik odpor. Že nekajkrat smo to poskusili, pa se ni dalo izvesti. Če hočemo doseči, da bo režija v organizacijah združenega dela manjša, da se bo zmanjšal izostanek z dela, povečal dohodek, bo treba to narediti. Aparat mora biti v službi proizvajalcev, ne pa obratno.

Če hočemo ekonomično gospodariti, je treba paziti tudi na majhne stvari. Veliko pomeni, če ugasnemo žarnico, ki gori po nepotrebnem. Kaj bi šele pomenilo, če bi se glasila zavzela, da stroji v organizacijah ne bi tekli v prazno, da podnevi ne bi gorele luči po dvoriščih itd., da ne govorimo še o vseh drugih stvareh, ki bi prav tako lahko prispevale k večjemu dohodku. To so majhne stvari, jih je pa dosti; če jih seštejemo, morajo dati nek rezultat.

Čutiti je razkorak med tem, kar je napisano v raznih aktih v organizacijah združenega dela, in med realnim stanjem, v katerem so delavci. Tudi to je stvar, ki spada med naloge obveščanja v združenem delu. Treba bi bilo poglegati, ali so temeljne organizacije res organizirane tako, kot naj bi bile skladno z zakonom o združenem delu. Še vedno imam vtis, da imamo še veliko temeljnih organizacij, ki niso približane delavcu niti toliko, da bi delavec res imel vpogled v svoje lastno delo in v rezultate tega dela. Za to so vsa mogoča opravičila. Res je tudi, da so včasih taka zoperstavljanja delitve na večje število tozdov zaradi tega, ker hočejo nekateri tozdi postati delovne organizacije s svojim aparatom. Ko smo šli v akcijo, da je treba tozde postavljati ustrezno število zaposlenih, nismo mislili na to, da bo vsak tozd postal nekaka delovna organizacija z vsem aparatom. Nasprotno, razen vodje tozda naj bodo vse ostale službe skupne. Imamo različne situacije. Recimo v rudarstvu so skoraj vsi šli v upravo — namesto da bi bili inženirji na delovnem mestu v jami, ker bi bilo normalno, so našli izgovor, da morajo biti v centrali, v upravi. To ni prav. Inženir, posebno v rudarstvu, spada k rudarjem, v rudnik, na delovišče, ne pa v upravo.

Treba je narediti red. Glasila lahko precej prispevajo, da pride do pravega števila tozdov, do pravega razumevanja vloge temeljnih organizacij in da se napravi vse za čimbolj smotrno poslovanje.

Velja pa opozoriti tudi na vrsto aktov, ki so zelo slabo napisani. Nekako pozabili smo, da smo pred časom rekli, naj se začne formulirati odnose znotraj organizacij združenega dela, istočasno pa tudi, da bo treba akte izpopolnjevati glede na prakso, izkušnje itd. Vendar od tega ni nič. Zato je tudi veliko takih aktov, ki niso samo zanič, ampak celo v nasprotju z zakonom o združenem delu. Nikogar ni, ki bi začel z akcijo za prilagoditev teh aktov o združenem delu oziroma izkušnjam, ki jih je dalo samoupravljanje.

Tudi pri sistemu nagrajevanja je tako. Že leta in leta govorimo, da ga je treba spremeniti, da mora res priti do takega sistema, ki naj pospešuje proizvodnost, ki naj nagraduje tistega, ki več prispeva k ustvarjanju dohodka itd. Vendar se to ne premakne. Če ne bomo prek ZK, sindikatov in prek glasil naredili nekaj za to, da se stvari spremenijo, se očitno ne bodo spremenile, razen če ne bomo prišli do situacije, da bodo delavci sami prisilili nas in upravo v to. Prekinitve dela ne izhajajo iz odpora proti samoupravnemu sistemu, niso politične prekinitve, da bi — kakor na Poljskem — zahtevali, da bi delavec imel besedo. Tam se delavski razred bori za to, da pride kot enakopraven partner pri odločanju nasproti države in partije, pri nas pa je v ustavi zapisano, kar tam zahteva delavski razred. Pa imamo paradoksa, da moramo pravzaprav siliti svoj delavski razred, naj se posluži te ustavne opredelitve, ki je tudi v zakonu o združenem delu!

Konfliktov, kakršne imamo danes, ne bomo mogli reševati, če ne bomo spremenili sistema nagrajevanja. Vse prekinitve dela v glavnem izhajajo iz neinformiranosti — ampak delavci so že nekako informirani, da nekaj ni prav, če ne, ne bi protestirali! Izhajajo iz tega, ker stvari niso prav postavljene, ker sistem nagrajevanja ni tak, da bi res vsak dobil po svojem delu. Za nekatere velja princip po delu, za druge pa po funkciji, po položaju, ki ga imajo, pa tudi po zatečenem stanju. Tukaj je treba nekaj napraviti. Vsako tako prekinitve dela bi morali izkoristiti za ureditev samoupravnega položaja delavcev in za utrditev principa nagrajevanja po delu, ne pa, da se to zamolči, da ga polakira. Sploh se mi zdi, da je prav v predpostavki, da morajo glasila zastopati politiko podjetja, vzrok za precejšnjo polakiranost glasil. Naravnana so tako, kot želijo vodstva podjetij, to pa je slabo. Nisem za to, da bi spodbijali pozitivne napore vodstev in da se

jim meče polena pod noge, sem pa za to, da se ne lakirajo stvari, ki niso v redu, ki niso v skladu s samoupravnim položajem delavca. Nosilci obveščanja bi morali prvi nastopiti proti lakiranju, prvi zahtevati jasen odgovor na vprašanja, ki jih delavci kot proizvajalci, kot samoupravljanci zahtevajo, ne pa da pomagata prikrivati te razmere.

Ljudem se da na enostaven način povedati marsikaj. Če bi bilo tudi pisanje bolj enostavno, bi bil tudi večji efekt in vpliv glasil v organizacijah združenega dela. Zdaj pa je čestokrat tako, da delavec glasilo dobi — največkrat pri vratarju — kjer ga lahko vsak vzame.

Če pogledate, kakšni kupi ga ostanejo, lahko vidite, kakšen je interes za posamezna glasila. Povsod ni tako, marsikje pa je. Zakaj? Zato, ker delavci za taka glasila niso zainteresirani in prav bi bilo, da vi v svojem delu, v katerem vam želim veliko uspeha, pomagate pri ustvarjanju interesa in mobilizirate; tako boste pomagali pri utrjevanju samoupravnega položaja delavca v družbi.

Glasilo begunjskega Elana NAŠA SMUČINA praznuje 20-letnico izhajanja.
ČESTITAMO!

MAMILA IN NARKOMANIJA

Ko obračamo časopisne strani, zlasti ko listamo kroniko v Delu, večkrat niti ne moremo mimo prispevkov, ki nas na različne načine in v različnem tonu obveščanja o uživalcih mamil, o razpečevalcih, o velikih tihotapskih mrežah, o nesrečnih smrtnih primerih tistih, ki so mislili, da zmorejo več.

Danes imamo v Jugoslaviji milijon alkoholikov, v Sloveniji pa 100.000. Koliko je narkomanov je težko reči, a narkomanija in razširjanje mamil postaja v Jugoslaviji hud družbeni problem. Sodijo, da jih je v Jugoslaviji zdaj več ko 20.000. Ta podatek nemara ne bi šlo pretežno za mlade ljudi med 15. in 25. letom. Ti se tako rekoč šele vključujejo v življenje, pa so že postali invalidi, ker so v breme svojim staršem, družini in družbi. Prav nič težko ni slutiti kakšne človeške drame se skrivajo za številko 20.000, koliko je pri tem bolečin in trpljenja, izgubljenih upov, porušenih iluzij, nesrečnih

družin in omajanih zakonov in koliko fantov in deklet je zašlo na stranpoti. In kako je z narkomanijo po svetu? Lani je v ZRN 600 ljudi umrlo zaradi heroína. Položaj je mogoče primerjati z letom 1976 v ZDA, ko je bila zasvojenost s heroinom na vrhuncu. Vendar pa je število narkomanov v ZDA medtem precej upadlo, medtem ko je v ZRN prav nasprotno po mnenju strokovnjakov vse kaže, da se bo število le še povečalo.

Pri nas je na črni lestvici za zdaj na prvem mestu Beograd, na drugem Zagreb, na tretjem Niš, ki je bil še nedavno po številu narkomanov za Sarajevu in Ljubljano. Osupljiv je tudi podatek, da je razmeroma majhno mesto, kot je Kragujevac, že na 7. mestu. Še večjo zaskrbljenost povzroča dejstvo, da je v enih od manjših toplic v Srbiji, kjer je le nekaj tisoč prebivalcev registriranih 16 narkomanov. Kakšni so vzroki te v mnogočem nevarne epidemije uživanja mamil?

Mnogi mladi ljudje uživajo mamila, da bi tako spremenili resničnost. Radi bi nekako olepšali svet, ki jih obdaja in vsaj za nekaj časa pozabili na družinske, šolske, družbene težave. To je beg od resničnosti, od sivine vsakdanjega življenja. Ko človek pade v kraljestvo strupov, kot so to mamila, potem se le stežka vrne na pravo pot. Uživanje mamil je večinoma usodno in narkomanija pogosto pelje naravnost v smrt. Uživanje mamil ustvarja v bistvu lažno iluzijo sreče in zadovoljstva, da prinaša samo navidezno umiritev, škoda najmanjše količine mamil ogrožajo zdravje, droga uničuje živčni sistem, z eno besedo — postopoma uničuje človekovo osebnost.

Predstavila bi vam nekaj najbolj razširjenih mamil. Poznamo 2 vrsti mamil. To so mehka in trda mamila. V vrsto mehkih mamil spadajo: marihuana, hašiš, hašišovo olje in LSD. Med trda mamila pa spadajo opij, heroin in kokain.

MARIHUANA

Indijska konoplja spada med psihotropne substance, tako rečeno med droge. Najbolj uspeva v toplih krajih v Indiji in Afriki. Marihuanini listi so zelene barve, podolgovati ter nazobčani. Rastlina sama zraste do 2 m visoko. Posušeno marihuano se uporablja za kajenje ali pa se iz nje napravi hašiš. Iz hašiša pridobivajo tudi olje. Tega dobijo s kuhanjem hašiša v alkoholu. Pri tem se izloča opojna snov podobna olju. To preprosto imenujemo hašišovo olje. Največ hašiša pridelujejo v Libanonu, Maroku, Afganistanu, Tur-

čiji in Pakistanu. Na uživalce ta droga vpliva psihično in fizično. Fizično si pod vplivom teh mamil utrujen ali nenavadno živahen. To je odvisno od zaužite količine. Psihično pa dobi občutek blaženosti. Narkoman dobi občutek, da spozna samega sebe in znebi se vseh kompleksov. Omama traja približno 3 ure. LSD tudi spada med mehka mamila. Pridobivajo ga kemično. Omama nastopi 1 uro po zaužitju in traja 6 — 8 ur. Izgubi se občutek za čas in prostor. Opij spada med trda mamila. Pridobivajo ga iz nezrelih makovih semen, katere razrežejo z nožem, da iz njih priteče belkasta tekočina, ki jo nato posušijo. To je surov opij. Vsebuje veliko alkaloidov, natančno 25. Uporabljajo ga za lajšanje bolečin pri težkem dihanju, pri srčnih obolenjih itd. Pri nas ga pridobivajo v Makedoniji za domačo uporabo.

HEROIN

Uživalec heroína postane fizično in psihično odvisen od njega. Pridelujejo ga kemično. To je bil prah, katerega se na poseben način razstopenega vbrizga v žilo. Omama nastopi takoj in traja 6 — 8 ur. Heroin je v večjih količinah smrtno nevaren. Kokain pridobivajo po kemičnem postopku. Iz lista grma Koke, ki raste največ v Peruju in Tajski. Je močan narkotik in v večjih količinah strupen. Je prvi anestetik, ki so ga v medicini uporabljali za lokalne anestezije. Ko so ugotovili, da je strupen, so ga nadomestili s sintetičnimi sredstvi. Kokain se vdihava skozi nos. Razjeda nosni hrustanec, posledice so težke — deformacija nosu. Deluje močno poživljajoče. Uživalec dobi občutek vsezmognosti. Na UJV neke v Sloveniji so pri skupini mladoletnikov poleg že znanih mamil ugotovili, da uživajo semena neke rastline, katere strokovno ime je DATUARE STRAMONIUM, oni pa so jo imenovali datuta ali dudare. Ko so enkrat pripravili zasedo, so opazili, da so se nekateri dobesedno pasli po tem drevesu. "Užitna" so seveda semena, ki vsebujejo atropin, skopolamin in še nekatere halucianogene substance. Ker te droge niso poznali, so naredili narkotest in ugotovili, da ima veliko hujši učinek od LSD. Tudi mladi so povedali, da so bili omamljeni tudi po 48 ur, in v tem času nekaj ur niso videli in so imeli večje težave z dihanjem. Grozljiva je tudi odkritev novega, strašnega mamila fenciklidina. Na policijski postaji je neki študent Charlie Innes stegnil roko skozi

mrežo na oknu v svoji celici. Med prti se mu je cedila želejasta masa. 26. letni študent si je s prsti izkopal oči iz jamic. V New Jerseyu je šel 17. letni Bany Evans v hišo neke ženske in jo pretepel do smrti. Potem se je ulegel zraven ubite. Ko se je drugo jutro zbudil, se ni mogel ničesar spomniti. Oba sta bila pod vplivom mamila, katerega učinek je hujši in nevarnejši kot vse doslej znane droge. Mamilo se imenuje FENCILIDIN, kemična skrajšava je PCP. Ljudje, ki ga uživajo pa postanejo strahotno nepadalni. Vražja droga, ki se med narkotiki imenuje "angleški prašek" ali "raketno gorivo", je zdaj najbolj priljubljeno mamilo na črnem trgu v ZDA. Vsaki 10 Američan med 12. in 25. letom jemlje PCP bolj ali manj redno, več kot 7 milijonov je to drogo že enkrat poizkusilo. Samo lani je zaradi nje umrlo več kot 120 zasvojenec. Poskakali so z nebotičnikov, si s sekuro odsekali noge in izkravali ali pa utonili v Pacifiku, se mirmo ulegli na železniške tračnice. Kronični uživalci se med omamo, ki traja 48 ur dobesedno izničijo. Mnogo slišijo čudne, strašne glasove in divjo kakovonsko glasbo, drugi vidijo grozljive podobe. Konec je strašen. Tudi mnogi znani ljudje so se vdali drogam. N. pr. nekdanji boksarski prvak Tiberio Mitri je bil pred 30 leti, ne le italijanski ampak tudi evropski boksarski prvak. Potem je obesil športno kariero na klin in odtlej je šlo z njim navzdol. Začel se je ukvarjati s sumljivimi posli, preprodajo droge. Danes so 54-letnega nekdanjega športnika že skoraj uničila mamila.

Tudi znameniti Elvis Presley je bil zasvojen. Užival je celo vrsto raznih tablet. Gnala ga je morilska sla po jedači, ga obsedla strast do najbolj nenavadnega razkošja. Pregarjala sta ga dolgčas in strah pred življenjem in staranjem. Zato je v svojih zadnjih letih postajal čedalje bolj, nazadnje pa usodno odvisen od mamila, ki so naposled nekdanjega kralja rock and rolla spremenila v jecljajočega amaterskega muzikanta. Zadnja leta najpopularnejšega rock pevca so bila eno samo omamljenost s tabletami, ki jih je pevec gohtal v nečloveških količinah. Tablete je mešal kot barve v pijače. Presleyev osebni zdravnik je pevcu v zadnjih 7 mesecih pred smrtjo predpisal skupno 5300 tablet. Od prevelike doze tablet je kralj rock and rolla Elvis Presley tudi umrl. Tudi znameniti Beatlesi so razpečevali mamila in jih do neke mere tudi uživali. Sin znanega igralca Paula Newma-

na je umrl za preveliko dozo mamil... in še in še bi lahko naštevali. Zato bi morali o tem veliko več govoriti kot sicer govorimo. Ni vse tako samoumevno kot si nekateri predstavljajo, kajti alkohol in mamila so znak bolezni neke družbe, v kateri se hitro spreminjajo vrednote, tisti pa, ki se ne uspejo dovolj hitro prilagoditi (največkrat so to mladi ljudje), si morajo poiskati svoj svet, pa čeprav je ta vijoličast.

SAŠA

Razveselila sem se prispevka, ki obravnava tako okrutno temo današnjega sveta. Res je, da danes ta pogublajoča "stvar" ne zanima toliko nas na podeželju, toda grozi v mestih, tam, kjer se šolajo naši otroci, v svetu, ki je drugačen od idile na podeželju. Zato se v imenu vseh zahvaljujem SAŠI za zelo dober prispevek, ki je vreden vse pohvale. SAŠA, hvala in oglasi se še kaj!

UREDNIKA

JUBILEJNE

NAGRADE V

LETU 1981

Leto je naokrog in spet smo sešteli leta delovne dobe ter ugotovili, kdo je upravičen do jubilejne nagrade:

V letu 1981 so to:

ZA 30 LET DELOVNE DOBE:

Brezovnik Marija — snažilka

ZA 20 LET DELOVNE DOBE:

Žunter Marija — kuharica
Sem Marta — konfekcionar
Marovt Helena — rezalec
Levar Helena — končni kontrol.
Bezovšek Amalija — "
Benda Hilda — rezervni konf.
Bezovšek Pavla — končni kont.

ZA 10 LET DELOVNE DOBE:

Žunter Terezija — konfekcionar
Žehelj Pavla — vzorčna kraj.
Žehelj Cilka — konfekcionar
Zabukovnik Silva — "
Vrabič Marjana — "
Velam Slavka — "
Ugovšek Rezika — "
Tavčar Janez — mehanik
Slapnik Marija — konfekcionar
Skornšek Mija — "
Repič Nada — "
Remic Marjana — administrator
Remic Jožica — administrator
Pukart Tatjana — konfekcionar
Praznik Marjana — "
Pečnik Marinka — "
Novak Marija — "
Naglič Pepca — "
Mlakar Niko — poenter in ref.
za hranilno blag.

Matko Ela — konfekcionar
Krsnik Milena — "
Kramer Jožica — "
Kranjc Cilka — "
Golob Vera — adjustirec
Fužir Danica — konfekcionar

Dešman Jana — ref. za obračun
OD
Čopar Poldica — vodja krojilnice
Bořnak Julka — vratar
Bele Vida — konfekcionar
Acman Majda — "

Zora Štrucl, dipl. soc.

BOČNA MOJA ROJSTNA VAS

*Doma sem v Zadrec̄ki dolini,
Bočna moja rojstna je vas,
leži pod Menino planino,
z gozdovi obdana je vsa.*

*Med vojno je tod okupator
požigal, selil in moril,
da mnogo naših vaščanov
grob je prerani zakril.*

*Koliko ljudje so trpeli,
pove spomenik sred vasi,
na njem so vklesana imena,
ki priča strašnih so dni.*

*Čeprav bila si požgana,
le razvalina bila je povsod,
sedaj pa si vsa obnovljena,
to delo je žuljavih rok.*

*Če kdaj nas obišče kateri,
ki med vojno partizanal je tod,
očem ne more verjeti,
da domačije so nove povsod.*

*Očetje in mamice naše,
prehodili ste trnjevo pot,
če kdaj bi se vrnil sovražnik,
sinovi vaši mu zaustavimo pot.*

*Bočna vasica ti moja predraga,
jaz željo le eno imam,
da mi vsi bi v miru, svobodni živeli,
da vojne ne bilo bi nikdar.*

Kropušek Neža

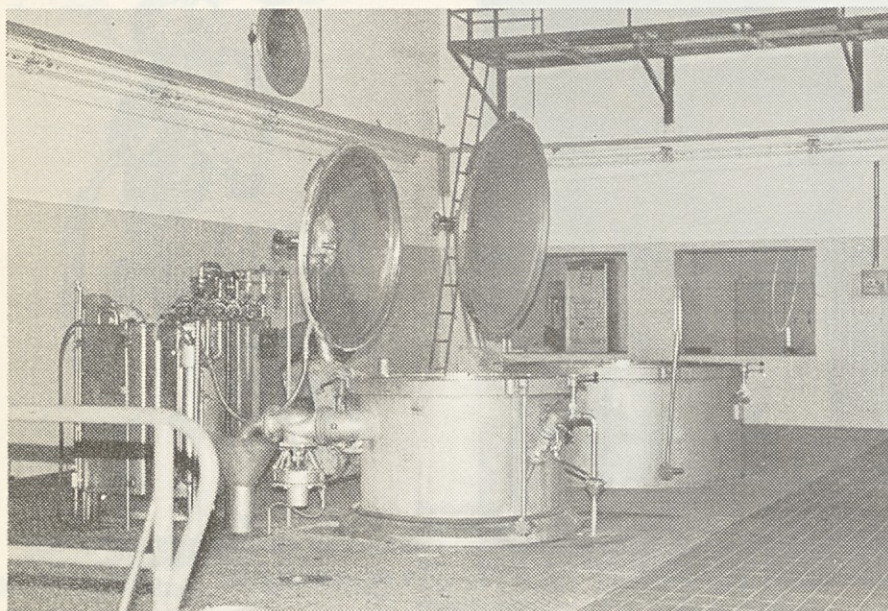
SINDIKALNI IZLET 1980

Vsako leto se napotimo na sindikalni izlet, oziroma na izlet leta, kot ga lahko imenujemo. Letos smo se obnašali stabilizacijsko, zato smo se odločili, da gremo na ogled tovarne, ki je po proizvodnji hlač naš konkurent – v NOVOTEKS Novo mesto. Želeli smo videti, na kakšen način si tam služijo kruh.

Sprejeli so nas zelo lepo. Njihov vodič, predsednik sindikata, nas je popeljal po proizvodnji in nam izčrpno razložil vse, kar nas je zanimalo.

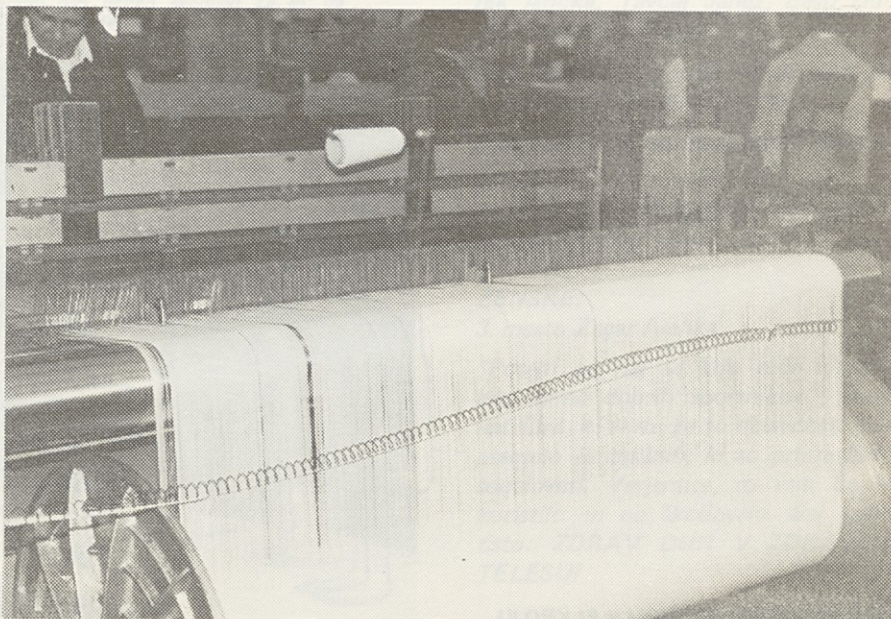
NOVOTEKS NOVO MESTO – VODIČ PO PROIZVODNJI JE BIL PREDSEDNIK SINDIKATA IZ NOVOTEKSA

TU SE PROIZVODNJA V NOVOTEKSU ZAČNE

Ob koncu so nas celo pogostili, tako da smo se resnično spraševali, če tudi drugi odnesejo iz "Elkroja" takšen vtis kot smo ga mi iz NOVOTEKSA. Naš sprehod po tovarni je priložen kot slikovno gradivo.

Nato smo vsi zelo dobre volje odšli v Dolenjsko galerijo in za zaključek smo si ogledali še kulturne znamenitosti v Novem mestu, od koder je naša skupinska slika.

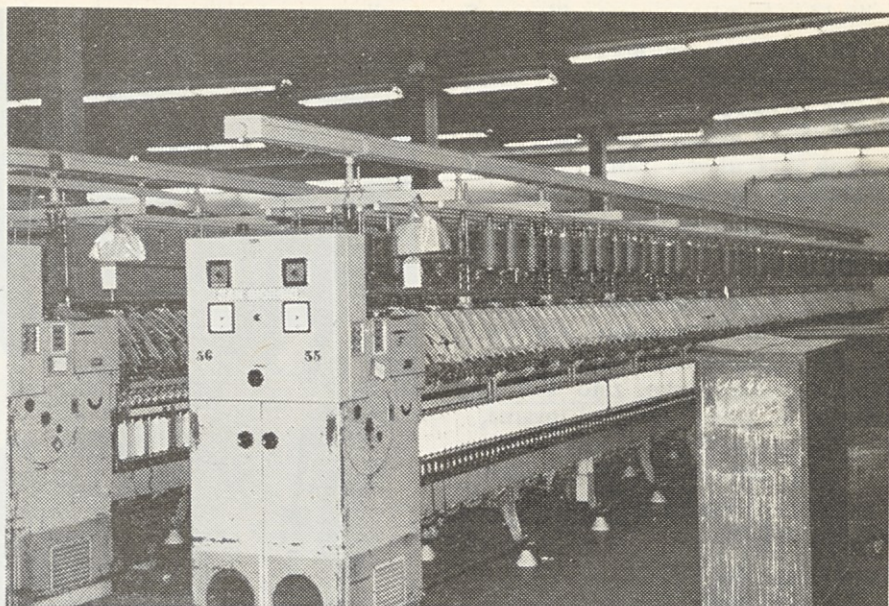

TKANJE BLAGA

Izlet je trajal en dan, toda bilo je dovolj, da smo se malce sprostiti, zadihali, da smo imeli občutek, da nas je sindikat tudi v tem letu popeljal na izlet in na ogled nekaterih znamenitosti naše ožje domovine.

Sestavek je kratek, zato pa je slik več in so kvalitetnejše, saj je slikal naš NI-KO.

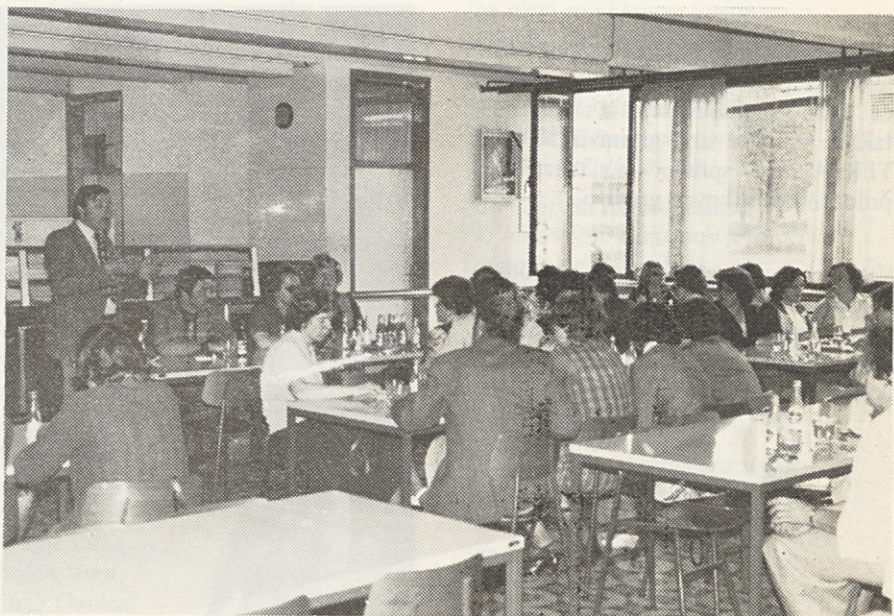
Članica sindikata

STROJ ZA KONTROLO KVALITETE NITK

RAZLAGA ZNAMENITOSTI STOLNICE
V NOVEM MESTU

DELAVCI TOZD ŠOŠTANJ V ELKROJU

SREČANJE Z "ABRAHAMOM"

V drugi polovici letošnjega leta bodo dopolnili petdeset let:

- ATELŠEK Pepca
- DOLINAR Štefka
- GLUŠIČ Štefka
- KEBER Fanika
- LEVAR Franc

Naše iskrene čestitke in še na mnoga leta!

Zora Štrucl

KADILCI

M. VOVK
4.X.1980.

Te ribe, črne, zametne oči
me s svojimi tramovi bliskom in milino
prihajajo iz otro bolnic.
Si mojo dušo vsak dan bolj dati.

PA ŠE TO!

V uredniškem odboru smo že večkrat razpravljali o tem, ali naj bodo sklepi sej posameznih samoupravnih organov objavljeni ali ne.

Prosimo vas, da vi, dragi bralci zavzame-
te določeno stališče in nas o vašem
mnenju obvestite.

VERA PEČNIK

ZLATA MEDALJA "SKENDERIJE"

V Sarajevu, kjer so bili komercialni dne-
vi tekstila in usnja se je naša delovna
organizacija predstavila s svojimi zani-
mivimi artikli. Razstavljali so najboljše
proizvajalci modnih konfekcij zato
smo lahko toliko bolj ponosni na naš
uspeh.

Po oceni žirije je bila za kolekcijo moš-
ke konfekcije podeljena zlata medalja
"SKENDERIJE" delovnim ljudem iz
"Kamenska" iz Zagreba. Enako priz-
nanje je dobil za žensko konfekcijo in
konfekcijo za mlade "Alhos" iz Saraje-
va.

V skupini otroške konfekcije pa je to
najvišje sejensko priznanje pripadalo
delovnim ljudem in službi kreacije in
naše delovne organizacije – ELKROJU
iz Mozirja.

Iskreno čestitamo!

Nekulturni kadilci sodijo med najbolj brez-
obzirno skupino naših ljudi. Le s kakšno
pravico si kadilec prižge svojo smrdečo ciga-
reto v prisotnosti ljudi, ki ne kade! Pa še
huje — s kakšno pravico prižgajo kadilci
svoje cigarete — včasih drugo za drugo —
v prisotnosti bolnikov, otrok in tistih, ki jim
je cigaretni dim očitno škodljiv! Za to, da
nekaj ljudi uživa, morajo nekadilci vdihavati
cigaretni dim na sestankih, v lokalih, promet-
nih sredstvih in doma.

"Kadilci ali nekadilci?"

PET DIPLOM IN EN PREHODNI POKAL

Kakor vsako leto, je tudi letos Osnov-
na organizacija sindikata Skupščine
občine Mozirje organizirala občinsko
sindikalno tekmovanje v kegljanju. To
je bilo v soboto, 20. 12. 1980 v Ke-
gljišču Mozirje.

Tekmovalo je 20 ekip.

Tudi naša Osnovna organizacija zve-
ze sindikatov se je tekmovanja udele-
žila z dvema ekipama in sicer: 1 moška
in 1 ženska ekipa. Kakor vedno, je
tudi tokrat imel naš referent za šport
težave pri zbiranju ekip, zlasti še žen-
ske ekipe. Ni in ni mogel "najti" tri
tekmovalke izmed 390 žensk, kolikor
nas je v Elkroju zaposlenih. Lepo, kaj
ne?

Toda bil je vztrajen. Ni hotel dovoliti,
da bi Elkroj zastopala le moška ekipa.

Tako se je naša trojica: Milena, Alen-
ka in Ančka ob 14,30 uri postavi-
la na steze kegljišča in pričela s tek-
movanjem. Keglji so začeli padati.
Najprej bolj malo, nato pa čedalje več.
Na koncu nam je šlo že tako dobro,
da so nekatere nasprotnice že kar
trepetale. Strah jih je bilo, da bi mi
posegle po najvišji uvrstitvi.

Tudi moška ekipa: Janez, Dušan in
Brane so bili dobri. Lahko rečem
zelo dobri, saj so "pobrali" skoraj
vse, kar se na takšnih tekmovanjih
"pobrali" da.

In kakšni so bili naši uspehi, oziro-
ma uspehi ekip, ki so jih sestavljali:
Zajc Milena, Žagar Alenka, Potoč-
nik Ančka, Tavčar Janez, Bastl Du-
šan in Šemenc Brane?

Med ekipami so naši fantje osvojili
1. mesto, dekleta pa 2. mesto.

Posamezno pa so se uvrstili takole:

MOŠKI:

1. mesto Šemenc Brane
3. mesto Tavčar Janez

ŽENSKE:

3. mesto Žagar Alenka

"Potem pa naj še kdo reče, da El-
kroj nima dobrih športnikov", pravi
naš Ciril, ki skrbi za to dejavnost. "Le
premalo je takšnih, ki so pripravljeni
sodelovati. Verjemite, to vam bo le
koristilo in ne škodovalo. Saj veste
tisto: ZDRAV DUH V ZDRAVEM
TELESU!"

Žagar Alenka

NAGRADNA NOVOLETNA KRIŽANKA

Celje - skladišče
D-Per

192/1981

5000001222,7

COBISS

NOVOLETNO KRIŽANKO SESTAVIL MIKO M.	NAŠ BODOČI (OBRAZ) TOZD	MEGLE NA NEBU	HUDOBNOST HUDOBIJA	ORGANI ZA DIHANJE		ŠVEDSKA	LJUDSKA PRAVICA	ZELENICA SREDI PUŠČAVE	NOGOMETNI GOLDEL HIŠE	VULKAN NA SICILIJU	B S J K
TEMLJIVA DRG. ZRUČ. DELA					NAŠA REPUBLIKA LJUB. POKOPALISČE						
LEVKOPLAST						BEOGRADSKA NOGOMETNI KLUB					
HUDA NEVIHTA						VELIKO	NASTAVLJALEC ZANK				MOŠKO IME
MATI BOGOV							ATRIS				
R			GL. MESTO KAZAH. SSSR							VEZNIK	
			PREDEL MARIBORA					AVITRIJA		SVOD NAD NAMI	
POZIREK			ETAT					MORSKA RIGA			TRAVŠEK OLGA NUMEROS
STEKLO V OKNO					MAKEDONSKO KOLO				DUŠIK		MOŠTVO MAŽA PASTA
NIČ NULA		POLMER TEŽKO OROŽJE		AVAR					STARA LIVALIANA		
MESTO V MAKEDONIJI					OJACITEV KINEMATO- GRAF				DEL PREBAVIL		
DAN V TEDNU						PREDLOG	VRSTA PTICA PEVCA				NEMSKI PREDLOG ZAJEDALEC V CREVESU
MESTO V BAČKI							TUJ DVOGLASNIK			PRITOK DONAVE PRI N. JANU	
OS. ZAJMEK							GL. MESTO JAPONSKÉ			IZIDOR LEHAR	
		ZBOR SODISCA KODR SE VDAJAT UTOPIJAM						DEL JEDILNEGA PRIBORA			
DEL DNEVA							STARA GRŠ. UTEŽ-NOVEL OBOL				ROHUNIJA IT. MOSKO IME
	TRAVŠEK ELA KULTURNA DEJAVNOST			VELIKA FILMSKA NAGRAJA	ORGAN VIDA PAUL BELMONDO				PRVA GRKA		GLAS AKAD. SIKAR IZ SLOVENSKE GRADICA KAREL
PENZILJA										ULI KRATICA ZA MED. POMOČ NAŠA PISAVA	
PRIPovedna PESEM			GVINEJSKI POLITIK IN DRŽAVNIK TOURE						TUJ DVOGLASNIK		PRITROJILNICA NIKALNICA
GRAFIČNI DELAVEC							VRSTA DEZNIKA PRIMORSKA UPRAŠALNICA				
JANZOVIK SLAVKA			POKRATINA V VIETNAMU ŠPANIJA					HUD VIHAR			PETNAJSTA ČRKA
HLAPLIVA TEKOCIJA					JANIGRO ANTONIO			STAR. GRŠ. SVEČENIK V TROJ - NAŠA PISAVA			

NAGRADE: I. nagrada 300.000, II. nagrada 200.000, III. nagrada (5 nagrad) 100.000 din. Rešitve oddajte v PAIS do 15/2-1981.

OSREDAJA KJU CELJE